

Yhteiskehittämisen työpaja

MUOTOILIJAN JA PALVELUMUOTOILIJAN
TYÖSKENTELYTAPAA HYÖDYNTÄEN

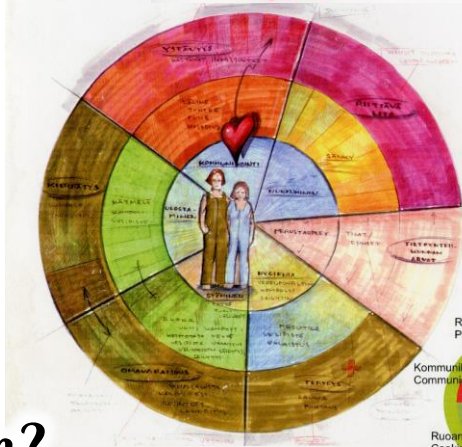
Muotoilu?

Tuotteen kehittämistä käyttäjän ja tilaajan tarpeet huomioiden.

Palvelumuotoilu?

Kokonaisvaltaista palvelun tai toiminnan kehittämistä asiakasymmärrys ja asiakas suunnittelun keskiössä.

Yhteiskehittäminen?

Yhdessä tehtävää suunnittelua, missä usein mukana erilaisia ihmisiä. Pyrkimys hyvän vuorovaikutuksen ja osallistavan toiminnan avulla luoda uusia ratkaisuja käsiteltävään asiaan.

Työpajan tavoite ja vaiheet

Millaista muotoilijan ajattelutyö on?

Palvelumuotoilun erityispiirteet

Tutustuminen muotoilijoiden töihin

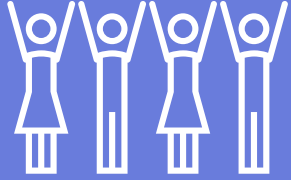
Yhteiskehittämisen tehtävä

Kokemusasiantuntijat

Ideointimenetelmä

Suunnitelman kuvaaminen

Kuvausten esittely

Mukava kokemus kaikille

Tehdään yhdessä

Kuunnellaan
ja seurataan

Tavoitteet onnistuneeseen työpajaan

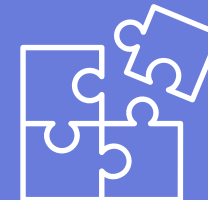
Ei ole väärää vastauksia
tai väärää mielipiteitä

Osallistumisen
tärkeys

Kunnioitetaan
toisiamme

Lupa leikkiä ja
käyttää
mielikuvitusta

Millaista
on
muotoilijan
ajattelutyö?

Millaista on muotoilijan ajattelutyö?

SALAPOLIISIN TYÖTÄ

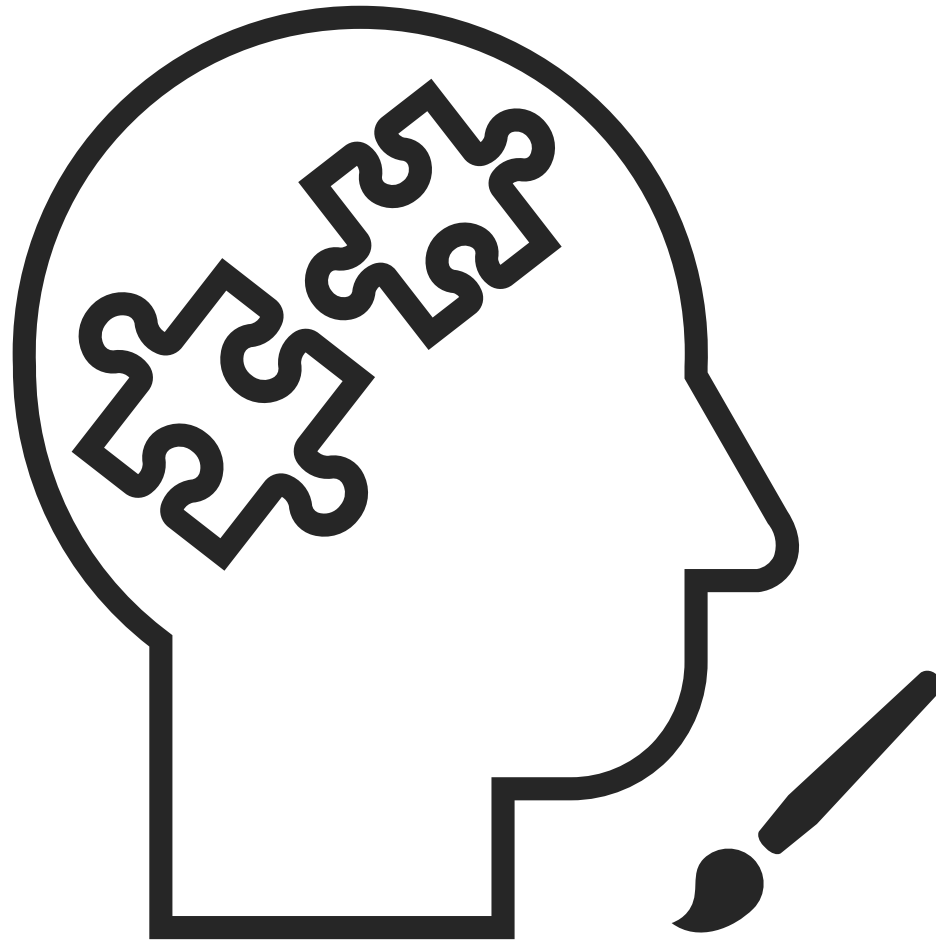
Ajattelua - pohtivaa ja kysyvää

Oivaltavaa - kykyä käsitellä monimutkaisia asioita arvioimalla ja luokittelemalla kerättyä tai saatavilla olevaa tietoa.

Kyseenalaistavaa - pohtii asioita erilaisista näkökulmista. Ei ole yhtä totuutta vai onko?

Tutkivaa toimintaa - Ongelman ratkomista
Laajennetaan ymmärrystä ja etsitään oikeaa kysymystä tai oikeaa ratkaistavaa haastetta.

Millaista on muotoilijan ajattelutyö?

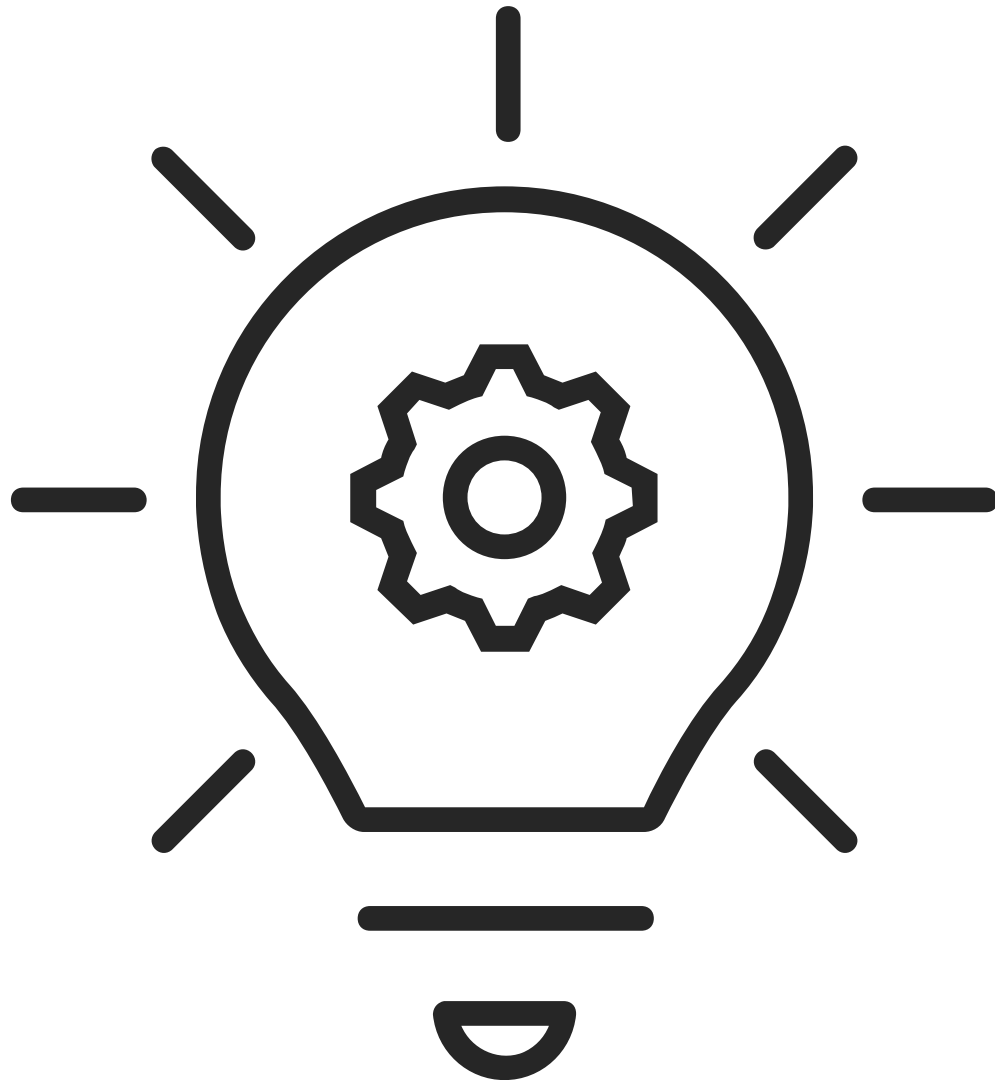
KÄDEN JA PÄÄN YHTEISTYÖTÄ

Etsivää - etsii parempaa ratkaisua ajattelun ja visualisoimisen avulla.

Prosessoivaa - välillä palattava takaisin päin suunnittelussa oikean idean löytämiseksi.

Kokeilevaa - tekee ajattelua näkyväksi erilaisilla tavoilla esim. luonnokset, piirrokset, kuvitukset, 3D-mallinnus, protomallit, pienoismallit...

Millaista on muotoilijan ajattelutyö?

LUOVAA TOIMINTAA

Ideoivaa ja leikkisää

Edellytyksiä luovan toiminnan onnistumiselle:

- Rento ja leikkisä olo
  - Tuntee olonsa turvalliseksi ja arvostetuksi
  - Uskallus ilmaista avoimesti ideoitaan toisille
- Mahdollistaa uudenlaista ajattelua ja uusien ideoiden ja innovaatioiden synnyn.

"Leikki on tutkimisen korkein muoto"

- Albert Einstein -

Mitä muotoilutyö vaatii suunnittelijalta?

- ★ Kykyä katsoa asioita eteenpäin.
- ★ Kykyä uskaltaa olla epämukavuusalueella ns. ”elämysalue”.
Uskallus olla epävarma tai hämmentynyt.
- ★ Kyky kuvitella, miten haaste ratkaistaan.
- ★ Kyky luovan ajattelun ja rationaalisen ajattelun vuorotteluun.
- ★ Kykyä tehdä konkreettinen suunnitelma asian ratkaisemiseksi.
Kykyä esittää suunnitelma visuaalisessa muodossa.

LUOVA AJATTELU: Ideoivaa, mielikuvituksellista, rajatonta tai vapaata

RATIONAALINEN AJATTELU: Johdonmukaista, tietoon tai järkeen pohjautuvaa, rajoja pohtivaa

Mitä erityistä **PALVELUMUOTOILUSSA** on?

Yhteis- kehittäminen

Vuorovaikutteinen yhdessä kehittäminen

Empatia

Halu ymmärtää mitä toinen ihminen tuntee ja kokee.

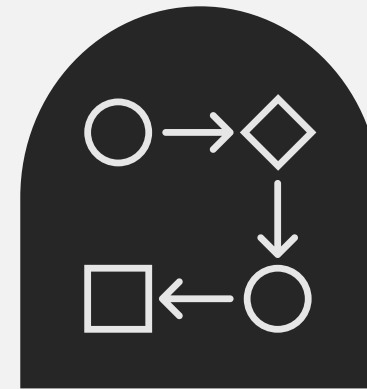
Asiakas- keskeisyys

Asioita tarkastellaan aina asiakkaan näkökulmasta. Asiakasymmärrys ohjaa palvelun, tuotteen tai yrityksen toiminnan kehittämistä.

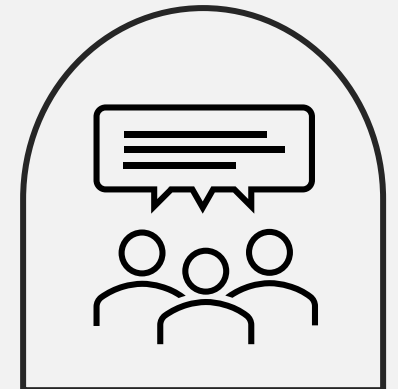
Luovat menetelmät

Erilaisilla menetelmillä ja visualisoinnilla tuodaan hahmotettavaan muotoon suunnitteluun liittyviä tekijöitä tai ideoidaan ratkaisuja.

Kokeilu- kulttuuri

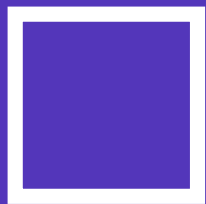
Nopeilla kokeiluilla saadaan kerättyä asiakaspalautetta suunnitelmien ja ratkaisujen kehittämiseksi.

Monialaisuus

Erilaiset ihmiset tuovat erilaista osaamista ja erilaisia näkökulmia paremman ratkaisun kehittämiseksi.

Tutustuminen
Muotoilijan saappaissa
-näyttelyyn

Piirustusalausta

A4 paperi

Lyijykynä

*Yhteiskehittämisen
tehtävä*

TEHTÄVÄ:

Tiimi suunnittelee **toiminnallisen pisteen** koulun tiloihin tai koulun pihalle oppilaiden **hyvinvointia ja yhteishenkeä** edistävän teemaviikon tapahtumaan.

Toiminnallinen = tekemistä

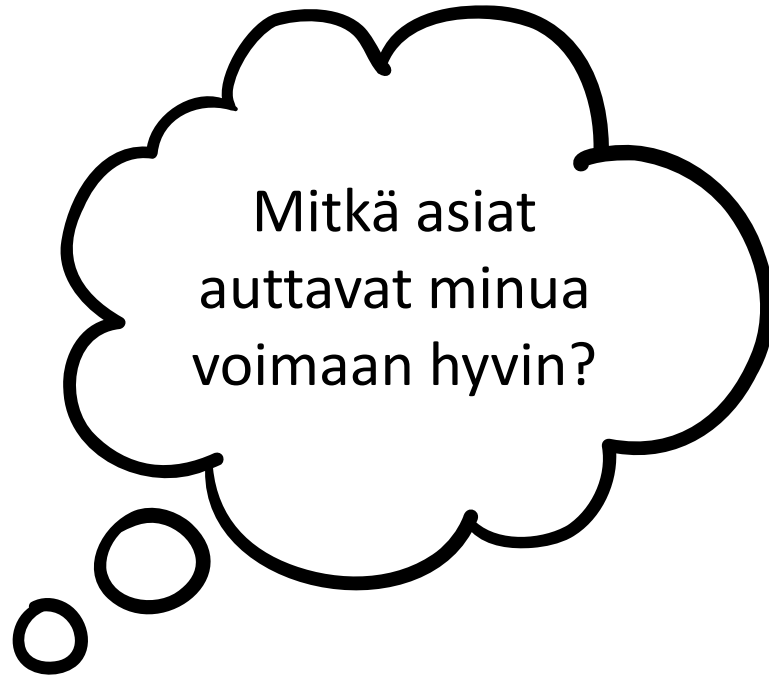
Hyvinvointi = viitataan usein omaan terveyteen, elämänlaadun kokemiseen, itselleen myönteisestä tilasta

Yhteishenki = yhteenkuuluvuutta, halua toimia yhteisen hyvän eteen ja tätä tukevaa ilmapiiriä

Kokemusasiiantuntijat

Hyvinvointi ja yhteishenki
Millaisia asioita halutaan edistää pisteissä?

Asiantuntijoiden näkemykset

Asiantuntijoiden näkemykset

Mitkä asiat auttavat minua
voimaan hyvin?

- RIITTÄVÄSTI LEPOA JA TAUKOJA
- RIITTÄVÄSTI LIIKKUMISTA JA ULKOILUA
- RIITTÄVÄSTI RAVINTOA
- MINULLA ON HYVÄ OLLA
- MINULLA ON TURVALLINEN OLO
- MINULLA ON YSTÄVÄ TAI YSTÄVIÄ
- MINULLA ON KIVAA TEKEMISTÄ
TAI KIVA HARRASTUS

Millaisessa ryhmässä minulla
on hyvä olla?

- YSTÄVÄLLISESSÄ
- MISSÄ AUTETAAN TOISIAMME
- MISSÄ HYVÄKSYTÄÄN TOISEMME
- MISSÄ ARVOSTETAAN TOISIAMME
- MISSÄ MEILLÄ ON YHTEINEN TAVOITE

Lisää pohdittavaa: Mitä koulussa voisi tehdä kunkin kohdan edistämiseksi? Millainen olisi unelmatilanne koulussa?

Millainen voisi olla UNELMATILANNE koulussa?

1. SAAN UUSIA KAVEREITA

Käsittelee teemaa:

- *Minulla on ystävä tai ystäviä.*
- *Minulla on hyvä olla.*

5. LIKKUMINEN ON KIVAA

Käsittelee teemaa:

- *Liikkuminen (sisällä tai ulkona) tai ulkoilu*
- *Minulla on kivaa tekemistä tai kiva harrastus.*

2. YSTÄVÄLLINEN ILMAPIIRI

Käsittelee teemaa:

- *Meillä on ystävällinen ilmapiiri.*
- *Autamme toisiamme.*
- *Minulla on hyvä olla.*
- *Meillä on yhteinen tavoite.*

6. ERILLAISUUS ON VOIMAVARA

Käsittelee teemaa:

- *Hyväksymme toisemme.*
- *Arvostamme toisiamme.*
- *Tunnen oloni turvalliseksi.*
- *Minulla on hyvä olla.*

3. OPPIMINEN ON MUKAVAA

Käsittelee teemaa:

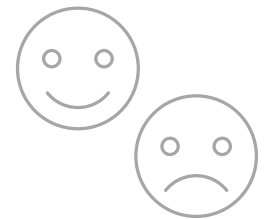
- *Meillä on hyvä ilmapiiri ja asenne opiskeluun.*
- *Oppiminen on innostavaa ja hyödyllistä.*
- *Meillä on yhteinen tavoite.*
- *Minulla on hyvä olla.*

7. KAIKKI TUNTEET OVAT SALLITTUJA

Käsittelee teemaa:

- *Autamme toisiamme.*
- *Hyväksymme toisemme.*
- *Tunnen oloni turvalliseksi.*
- *Minulla on hyvä olla.*

4. RIITTÄVÄSTI LEPOA

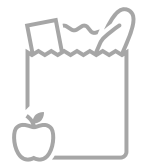
Käsittelee teemaa:

- *Lepoa ja taukoja on riittävästi.*
- *Minulla on hyvä olla.*

8. HYVÄ RUOKA, PAREMPI MIELI

Käsittelee teemaa:

- *Ravintoa on riittävästi ja se on terveellistä.*
- *Minulla on hyvä olla ja rauha syödä.*

Lisää pohdittavaa: Mihin voin itse ensisijaisesti vaikuttaa koulussa?

Millainen voisi olla UNELMATILANNE

koulussa?

Mitä meidän koulussa tulisi erityisesti kehittää?

1. SAAN UUSIA KAVEREITA

Käsittelee teemaa:

- *Minulla on ystävä tai ystäviä.*
- *Minulla on hyvä olla.*

2. YSTÄVÄLLINEN ILMAPIIRI

Käsittelee teemaa:

- *Meillä on ystävällinen ilmapiiri.*
- *Autamme toisiamme.*
- *Minulla on hyvä olla.*
- *Meillä on yhteinen tavoite.*

3. OPPIMINEN ON MUKAVAA

Käsittelee teemaa:

- *Meillä on hyvä ilmapiiri ja asenne opiskeluun.*
- *Oppiminen on innostavaa ja hyödyllistä.*
- *Meillä on yhteinen tavoite.*
- *Minulla on hyvä olla.*

4. RIITTÄVÄSTI LEPOA

Käsittelee teemaa:

- *Lepoa ja taukoja on riittävästi.*
- *Minulla on hyvä olla.*

5. LIKKUMINEN ON KIVAA

Käsittelee teemaa:

- *Liikkuminen (sisällä tai ulkona) tai ulkoilu*
- *Minulla on kivaa tekemistä tai kiva harrastus.*

6. ERILLAISUUS ON VOIMAVARA

Käsittelee teemaa:

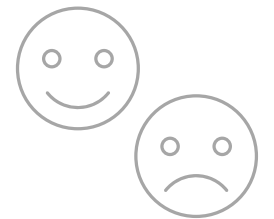
- *Hyväksymme toisemme.*
- *Arvostamme toisiamme.*
- *Tunnen oloni turvalliseksi.*
- *Minulla on hyvä olla.*

7. KAIKKI TUNTEET OVAT SALLITTUJA

Käsittelee teemaa:

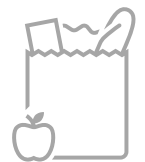
- *Autamme toisiamme.*
- *Hyväksymme toisemme.*
- *Tunnen oloni turvalliseksi.*
- *Minulla on hyvä olla.*

8. HYVÄ RUOKA, PAREMPI MIELI

Käsittelee teemaa:

- *Ravintoa on riittävästi ja se on terveellistä.*
- *Minulla on hyvä olla ja rauha syödä.*

Mitä kehityskohteita asiantuntijat löysivät?

Valitaan eniten ääniä saaneet kohdat tiimien aiheeksi.
Tiimit suunnittelevat pisteitä, joissa on tarkoitus edistää näitä unelmatiloja.

TEHTÄVÄ:

Tiimi suunnittelee **toiminnallisen pisteen** koulun tiloihin tai koulun pihalle oppilaiden **hyvinvointia ja yhteishenkeä** edistävän teemaviikon tapahtumaan.

Ideointimenetelmä:
Lootuskukka

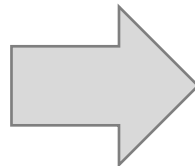

IDEOIKAA YHDESSÄ:

1. Millainen tekeminen sopisi aiheeseen JA mitä pisteessä voisi tehdä?
Millainen toiminta auttaisi unelmatilaan pääsemistä?
2. Apuna voi käyttää toimintakortteja ja kirjoittakaa erilaiset ideat ylös paperille.
3. Mikä idea sopisi parhaiten aiheeseen?
VALITKAA YHDESSÄ YKSI IDEA.

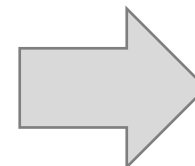
Esimerkki:

Aihe: Hyvä ruoka,
parempi mieli

Toimintakortti:

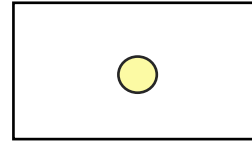
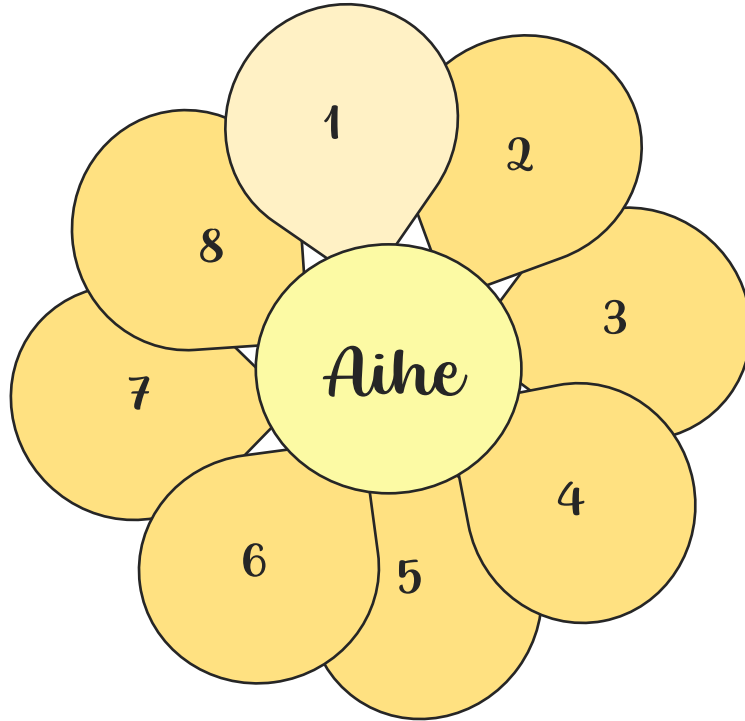
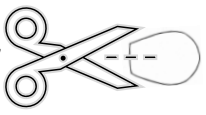
Askartelu

Pisteessä:

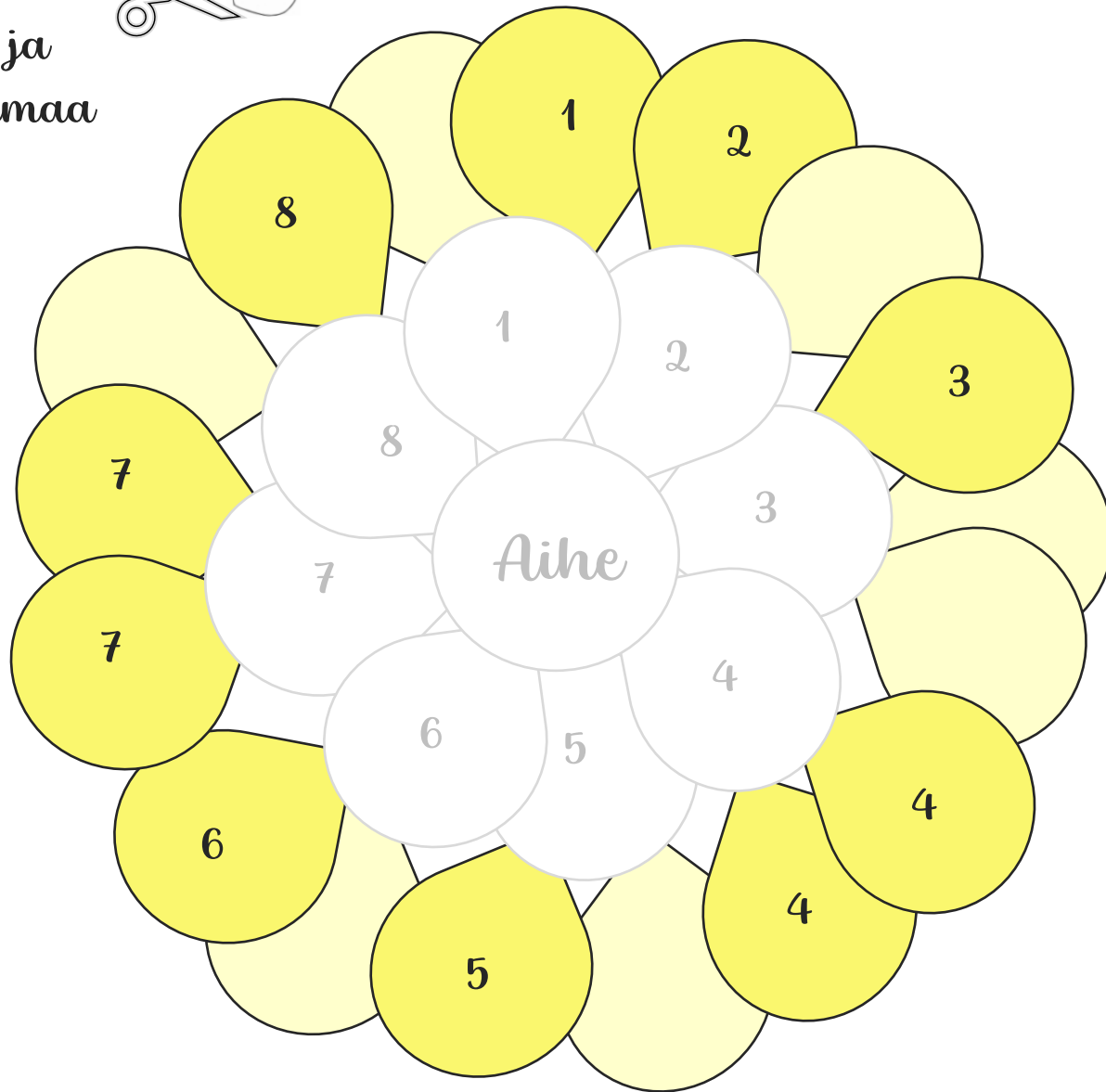
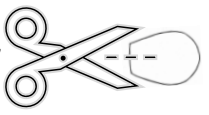
Askarrellaan paperista
terveellisiä ruoka-annoksia

Leikkaa
ja
liimaa

- 1.** KIRJOITAKAA TIIMIN AIHE YMPYRÄÄN JA LIIMAA SE KESKELLE PAPERIA. Jätä reunat liimaamatta, ympyrän alle tulee terälehtiä.
- 2.** KIRJOITAKAA VALITTU IDEA 1. TERÄLEHDELLE eli se mitä pisteessä tehdään.
- 3.** IDEOIKAA NUMEROIDEN MUKAISESTI SEURAAVILLE TERÄLEHDILLE:
  - 2.** Kenelle piste on tarkoitettu? Esim. yksin, parin kanssa, useampi kaveri kerrallaan
  - 3.** Missä kohdassa koulua piste sijaitsee?
  - 4.** Miltä pisteessä näyttää?
  - 5.** Millainen tunnelma pisteessä on?
  - 6.** Millainen olo pisteessä kävijälle halutaan saada aikaan?
  - 7.** Mitä muuta pisteessä voisi olla?
  - 8.** Miten yllättää positiivisesti kävijä tai mitä erityistä piste antaisi kävijälle?
- 4.** LIIMATKAA YMPYRÄN ALLE TERÄLEHDET, niin että ne ovat luettavissa. Liimaa vain kärjestä, älä kokonaan, sillä terälehtiä tulee lisää.

Leikkaa
ja
liimaa

1. TARKASTEELLAAN JO KIRJOITETTUJA TERÄLEHTIÄ.

2. MITEN TERÄLEHDEN IDEA TOTEUTETAAN?

3. IDEOIKAA NUMEROIDEN MUKAISESTI SEURAAVILLE TERÄLEHDILLE:

Mitä pisteessä tehdään->

1. Mitä välineitä tarvitaan?

2. Millaisia opasteita piste tarvitsee käyttäjilleen vai onko siellä henkilö opastamassa?

3. Millaisia asioita pitää ottaa huomioon pisteen sijainnissa?

4. Millaisia rakenteita tai yksityiskohtia pisteessä olisi?

5. Miten saadaan aikaan haluttu tunnelma?

6. Miten saadaan kävijälle haluttu olo aikaan?

7. Mitä muuta tulisi ottaa huomioon?

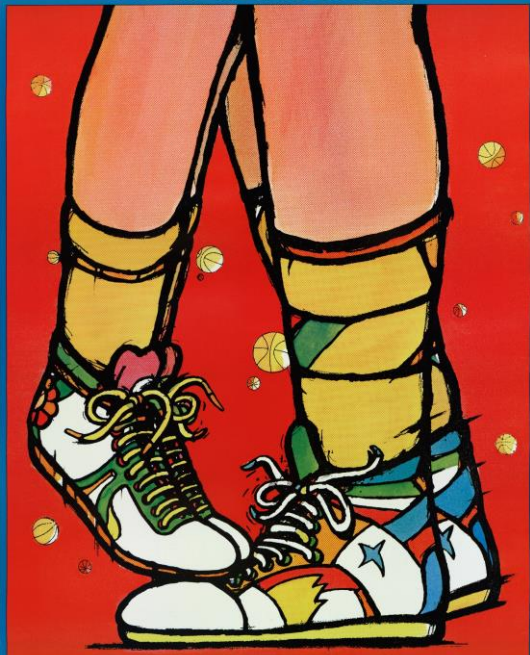
8. Mitä yllätystä varten tulisi olla tai mitä asia vaatii?

4. Tarkastelkaa terälehtiä ja kirjoittaa terälehdille lisää ideoita pisteen toteuttamisesta. Lopuksi liimatkaa paikoilleen.

Suunnitelmien kuvaaminen

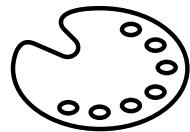
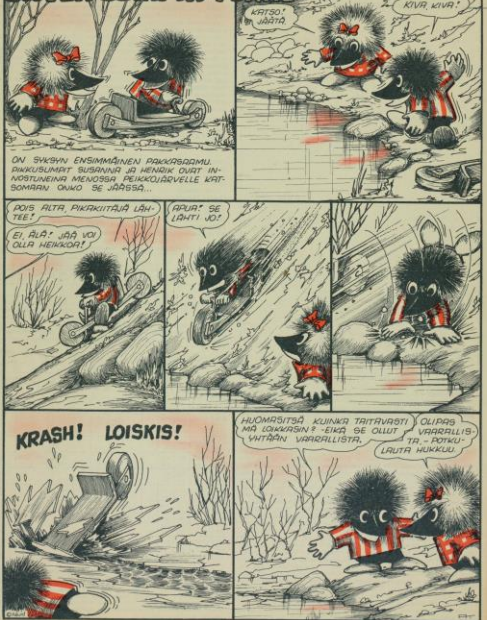

KASVA ISOKSI

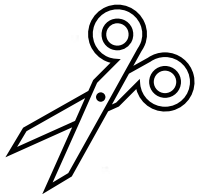

PELAA KORISTA

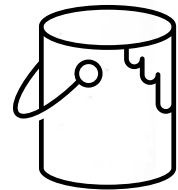
OLIVER-SUMPIN-PERHE

Tiimi **LUO** lootuskukan ideoiden pohjalta **KUVAUKSEN PISTEESTÄ TIIMILLE ANNETUN TOTEUTUSTAVAN MUKAAN.**

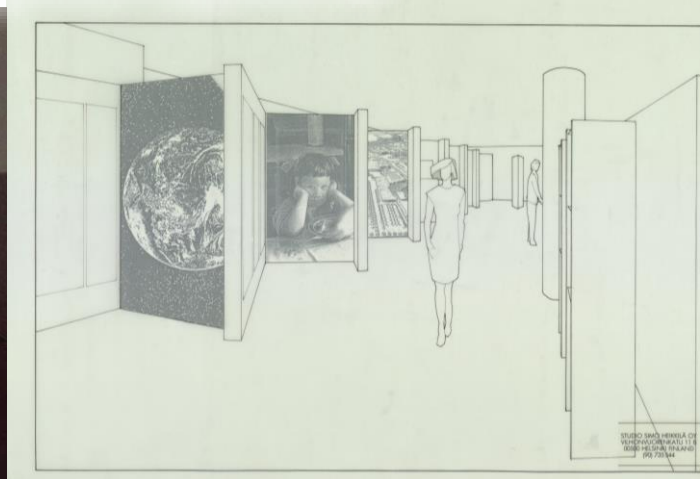
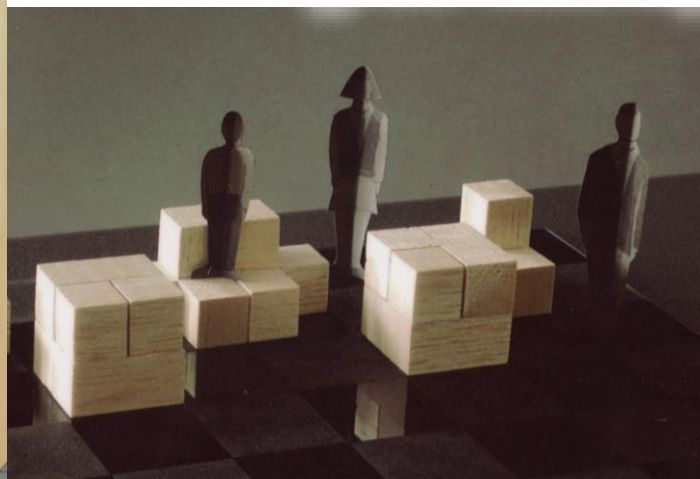
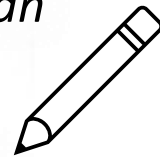
Miten ideaa voisi tuoda esiin?

Pohtikaa tätä kysymystä yhdessä ja jatkaa suunnitelman muokkaamista ja ideointia tehdessänne kuvausta.

Kullekin toteutustavalle on omat materiaalit, joita voitte käyttää vapaasti.

DESIGN ARKISTO

KEKSIKÄÄ pisteelle vielä **KUVAAVA NIMI** ja **LIITTÄKÄÄ SE KUVAUKSEEN.**

PEIKKOJUOMA

*Tumien
kuvausten
esittely*

Tiimien kuvausten esittely

- ★ Mikä oli tiimin aihe?
- ★ Millainen piste syntyi ja mitä siellä tehdään?
- ★ Mitä oli kivaa ja mikä tuntui vaikealta?
- ★ Miten tiimin yhteistyö sujui?

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

TOSI
HELPPOA

TOSI
VAIKEAA

Kiitos osallistumisesta!